

DOMOVINA

Izida dvakrat na teden, in sicer vsak četrak in petek. — Dopolni naj se izpolni poštne uredništvo, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 4 korozi temajne pristojbine ter od vsake pete vrste po 40 vrn. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrt leta 2 kroni, katera naj se pošlje: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Bodimo dosledni!

Naslednji članek, katerega je imela „Domovina“ v svoji številki 28, je državno pravdnštvo celjsko po večini zaplenilo, češ, da je pregrešil zoper § 302 kaz. zakona (hujskanje). Okrožno kot tiskovno sodišče je zaplenbo potrdilo tudi pri prizivni obravnavi, šele nad sodišče v Gradcu je zaplenbo razveljavilo ter s tem pokazalo, kako različni pojmi vladajo pri sodnih zbórih glede gesla „Svoji k svojim.“ Da tedaj vidijo naši čitatelji, s kakšnimi težkočami se nam je boriti in kako nedolžne gospodarsko-politične migljaje nam zabranjujejo, prinašamo zaplenjeni članek še enkrat dobesedno. Sodbo prepuščamo slovenski javnosti. Članek se je glasil:

„Svoji k svojim!“ Kdor čita „Domovino“, temu gotovo ni neznan to geslo. Kolikokrat smo že govorili o njem, kolikrat smo že povdarjali, da je odvisno od natančnega izpolnjevanja tega gesla napredek slovenskega življa po naših posameznih trgih in mestih! A izkušnja nas uči, da smo pisali doslej o tem še vedno premalo, še vedno nismo prepričali naših ljudi, kako potrebno je utrditi v naših mestih in trgih domačo slovensko življo. Naj nam ne izgine nikdar iz spomina ona tako znamenita avgustova noč 1890 v Celju, ko Slovenci niso bili varni svojega življenja, ko so pokazali Nemci vse svoje nečloveško, uprav živinsko sovraštvo do vsega, kar je naše krvi. Glejmo nato, da onemogočimo alične prizore, zakaj, to je vendar sramota, da bi Slovenci na lastni zemlji napadali tuji priesejci. Dobro bi bilo, da naše ljudstvo nekako organiziramo, da bi n. pr. oni, ki so bolj izobraženi in prepričani o potrebi naše gospodarske osvoboditve, poučevali manj izobražene, manj zavedne, in jih navajali vedno in povsod k doslednemu ravnanju po geslu: „Svoji k svojim!“ Tu imamo v mislih zlasti one vasi, nahajajoče se v bližini pomembnih mest in trgov; ko bi

tam vršilo naše ljudstvo vedno svojo dolžnost, kedaj bi bila že naša lepa Spodnja Štajarska čista! Zato pa ponavljamo še enkrat, naj si vsi zavedni možje vzemó k srcu naše besede, tu vršé lahko vsi lepo in veliko nalogo v prospeh svojega roda s tem, da ob vsaki priliki bodré svoje sosede in vžigajo v njih slovensko zavest. Posnemajmo v tem naše brate Čehe; tudi oni so imeli po Moravskem v svoji sredini mnogo pomembnih gnezdi, a v teku petdesetih let iztrgali so nad dvajset mest in trgov nemškimi rokam, a to jedino s doslednim ravnanjem po geslu „Svoji k svojim!“ In baš zadnji čas so zopet pisali listi, kako slabo se godi Nemcem v Olomucu, kako bridko se pritožujejo, češ, da so predani na milost in nemilost češkemu terorizmu. Kako krasno so znali ponižati Čehi svoje obole sosede, a pri nas se še vedno oblatno šopirijo, in z bogastvom jim raste tudi greben. In zakaj bi jim tudi ne? Ako smo sami tako neumni, da redimo gada na svojih prsih, naj nas grize! A vsejedno bi bil že čas, da se spametimo. Naše ljudstvo je le preveč navezano na tujinstvo, misli, da se pri tujcu kupi vse boljše in cenejše, kot pa pri domačinu. Res pa je, da ima domač človek vendar še vedno več ljubezni do svojih rojakov kot pa tujec, ki nas noče poznati drugače, kakor tedaj, kadar nas potrebuje. Grajati moramo na naših ljudeh tudi ono malenkostnost pri nakupovanju; ako vidi, da dobi pri tujcu blago le za vinar cenejše, takoj vré vse k njemu. A tega pa ne pomisli, da mu trgovec dá zato slabše blago, ali pa mu odtrga pri tehtanju! Seveda moramo po drugi strani opozoriti tudi naše trgovce in obrtnike, da gledajo strogo na to, da morejo gledé kakovosti in cene blaga vedno konkurirati s tujci. Tu je treba kot povsod zdrave podlage, ne sme in ne more pa se zahtevati od ljudstva, da bi kupovalo od domačinov slabo blago. To imejmo

vedno pred očmi. Bodimo pa v malem dosledni, tudi v malenkostih ne odstopajmo nikdar od svojega narodnega stališča.

Nadalje bi še radi povdarjali, da smo tudi glede narodnega ponosa na prav slabem stališču. Koliko se nemškutari pri nas, to vé gotovo vsak prav dobro, ki je bil kedaj v kakšni narodni družbi. To je žalostno, in marsikomu se bo zdelo, da je odveč pisati o tem, to pa zato, ker vse nič ne pomaga. Koliko se je že o tem pisalo, a nikdo nče razumeti, da je velika sramota za vsakega, ako se poslužuje tujega mesta svojega materinskega jezika. Nismo nikakšni šovinisti, ali to moramo zahtevati, da izgine tuja beseda iz naših ust, kadar smo med seboj. Ako mi ne bomo spoštovali svojega, kako moremo zahtevati, da to storé tujci! Dičimo se s svojim, ljubimo svoje, bodimo dosledni v malem, in ne zabimo nikdar svoje narodne časti. Ob vsaki priliki pa skušajmo buditi narodno zavest, ne izpustimo nobene prilike, kjer moremo kaj storiti, da naše ljudstvo čimprej politično dozori, da nas ne najde nepripravljene trenutke, ko bodo potrebovali odločnega, zavednega, postrvovalnega in značajnega naroda. Dela pa naj vsakdo! Ponavljamo: Ob vsaki priliki bodimo in dvigajmo nezavedno ljudstvo, vsi se postavimo v narodno službo, izostati ne sme niti eden, ker nar je malo. Nasproti nam stoji velik in mogočen narod; njegovo sovraštvo do nas je znano vsakomur.

Nov davek.

Dne 20. maja t. l. je predložil finančni minister državnemu zboru načrt zakona o povznanju kolektivine za vožnje listka. V pojasnilo tega načrta bodi povedano, da smo že doslej plačevali pri vožnih listkih, če smo se po železnici vozili, od vsake kroze vozne cene 2 vinarja davka na kolkah ali štempljih. Plačevali smo torej 2% davka. Finančni minister pa boče

LISTEK.

Proslava dela.

Čas je zlatot!

Te tehtovite in pomembne besede si je izbral za svoje življensko geslo mož, ki se je ves čas svojega življenja ravnal in se še danes ravnja po tem prelepem pravilu, ki je vsled delavnosti, odločnosti in značajnosti dosegel pri vseh dobromislečnih Slovencih neomejeno zaupanje in velik ugled, katerega dičijo lepe vrline srca in duha, in ki zasluži, da se ga danes spoštujemo na tem mestu.

Zupan slovenske stolice, bele Ljubljane gospod Ivan Hribar, praznuje namreč jutri petindvajsetletnico, odkar mu je bilo poverjeno vodstvo generalnega zastopa banke „Slavijske“ v Ljubljani.

Petindvajset let premine jutri, odkar vodi slavijsko z energijo in krepko roko banko „Slavijske“, katere je vsled svoje neutrudljive marljivosti in dosledne vztrajnosti v kljub mnogovrstnim nasprotjem, denunciacijam, lažem in napadom privedel do take stajne višine, da ji ne najdemo primere v razvoju katerekoli zavarovalnih društev.

Koliko samozatajevanja, skrbi in truda je veljalo, koliko je bilo treba premagati predsodkov, predno se je mogel zastop banke „Slavijske“ v Ljubljani razviti tako mogočno, kakor se je istinito razvil! Le mož s Hribarjevimi svojstvi, z njegovim v ednomer anojčim duhom in z njegovim pristnnavdušenim in trajnim veseljem do dela je mogel doseči tako izredno lepih uspehov kot voditelj generalnega zastopa „Slavijske“ v Ljubljani, kakor jih je dosegel on.

Kako neverjetno in velikanško se je množilo število zavarovancev za dobe njegovega načelovanja, razvidimo lahko iz nastopnih podatkov:

Prva polična številka, katere se je za časa njegovega vodstva v letu 1876 napisala, je bila številka 8233; dne 1. januarja 1880 je bilo že 22.436 zavarovancev; dne 1. januarja 1885 — 44.561; dne 1. januarja 1890 — 84.405; dne 1. januarja 1895 — 138.780; dne 1. januarja 1900 — 193.259 in dne 1. januarja letošnjega leta 204.512 zavarovancev.

Iz teh številk je razvideti, kako se je pod Hribarjevimi spretnim in vestnim vodstvom množilo število zavarovancev in kako vedno širši talaj si je „Slavijska“ pridobivala vseh slovenskih obsevanjem svetlih gospodov povsod, kjer je za čela postaviti in ni najmanjše zasloga Hribar

jeva ta, da je ljubljanski zastop s svojim dalekosežnim delokrogom in s svojimi sijajnimi uspehi izdatno pripomogel do tega, da je celokupna banka „Slavijske“ v teku svojega obstanka napredovala tako, da zavzema med 33 v Avstriji poslujočimi vzajemnimi zavarovalnimi društvii drugo mesto.

Delovanje Hribarjevo kot ravnatelja banke „Slavijske“ je pa tesno združeno z njegovim političnim in ostalim njegovim mnogostranskim delovanjem, kajti Hribar ni morebiti samo kak navaden, ednostranski in labilni zastopnik „Slavijske“, ampak mož, ki ima odprto srce in oko za vse težnje in potrebe našega naroda.

Znano in priznano je dejstvo, da je človek, ki si je utrdil svoje gnostno stališče, se more z vsemu posvečevati raznim življenskimi nalogam, more uresničevati svoje mladostne ideje in uspešno delati v blagor domovine.

Tega se je Hribar v svojem obsegu tudi zavedal.

Od nekda po vsem lepem in vvrilenem brepenč in iz čistega nagiba svoj narod ljubeč je upošteval resnico teh besed in si prizadeval, da si z vestnim in marnim delovanjem utvari tako socialno pozicijo, v kateri mu bo mogoče kar največ koristiti svojim rojakom.

sedaj imeti namesto 2%, nakrat celih 12%, torej za 10%, več. Če se je n. pr. sedaj plačalo za vožnjo 1 K 2 vin, se bo moralo plačati odlej 1 K in 12 vin, svedra če bo državni zbor ministrom predložil prav dal.

Vprašani se nam pri tem novem davku mnogo vajuje, in sicer: Zakaj rabi minister ta novi davek? Ali se ne bi dalo to, kar minister namerava s tem novim davkom doseči, drugače pridobiti? Ali ni ta davek prva lastavica k drugim davkom, s katerimi misli finančni minister ubogo ljudstvo obremeniti?

Zakaj rabi minister ta novi davek? On pravi, da misli iz dohodkov tega davka zboljšati plačo diurnistom. Mi smo sveda vsikdar za to, da se tem trpinom, kateri so tako plačani, da imajo za živeti premalo, za umreti pa preveč, gnetno stanje kolikor mogoče zboljša. Namen tega davka je tedaj dober, vzroka pa, kakršnega minister za ta svoj korak navaja, ne odobravamo. On pravi, da je zadnji čas, da se plače diurnistom zvišajo, da je to že zdavnaj namen vlada, da ji je pa sedaj ravno zmanjkalo nekaj dohodkov — namreč cesarske mitnice (maute). Mitnice je sedaj državni zbor sklenil odpraviti in državna blagajna bo imela nekaj dohodkov manj. Ali kako more minister reči, da brez mitnic ozir. brez novega davka ne more diurnistom plač zvišati? On je kakor gospodar, kateremu toča napravi škodo, pa ne popravi razdrte strebe, čeprav ima dovolj denarja na razpolago, pa ga raje zapravi. Koliko izdajo ministri za razne nepotrebne izvanredne „potrebe“ (?)!! Pa se ne bi našlo nekaj tisočakov za zboljšanje plač diurnistov?!

V prvi vrsti trdimo, da se plače lahko zboljšajo iz rednih dohodkov. Tako se dela po vseh državah, — le pri nas se za vsak nov izdatek novi davki pobirajo, med tem, ko je znano, da davki naravnim potom vsled naraščanja ljudskega števila rastejo. Če se je pa že res moralo „t.“ po novih davkih, bi bilo treba uvaževati druge vire dohodkov, kateri ne bi tako splošnih ljudskih slojev obremenili, tako n. pr. progresivni premoženjski davek, višje obdačenje samcev in družin, katere krvnega davka ne plačujejo, progresivni dedni davek itd.

Pojasnili: progresiven ali stopajoč se ime nje tak davek, kateri stopa ali raste po višini kapitala in po odstotkih; danes se plača dedni davek ali umeršina od vsakega zneska po 3%: od 100 gld. se plača 3 gld., od 200 gld. — 6 gld., od 1000 gld. — 30 gld.; če bi bil pa davek progresiven, bi se plačalo n. pr. od 100 gld. 1% t. j. 1 gld., od 300 gld. — 3%, t. j. 9 gld., od 1000 gld. — 10%, t. j. 100 gld. itd., tako da bi oni kateri visoko svoto dedujejo plačali mnogo več kakor sedaj, narobe pa od malih svot mnogo manj, kar je edino pravično.

Po našem prepričanju bi se tedaj denar za plače diurnistov lahko drugače dobil, kakor z obdačenjem vožnih listkov, posebno, če se po

misli, da dohodki iz tega vira ne bodo stalni. Z razširjenjem biciklov in avtomobilov se osebni promet po železnicaх jako znižuje in se bo vedno zniževal v isti meri, v kateri se bosta bicikel in avtomobil razširjala. Ali bodo plače diurnistov od osebnega prometa železnice odvisne?

Ako pa finančni minister dokaže, da si brez tega novega davka ne more pomagati, potem sveda se mu mora tudi to pustiti, ako obljubi za naprej ljudstvu s takimi davčnimi dobrotami priznati. Mi si ta korak gospoda ministra razlagamo takole: Državna blagajna v resnici ni tako na slabem, da bi se moral davčni vijak višje priviti. To je torej v resnici nepotrebno. Pač pa bodo najbrže prišle neke druge potrebe, za katerih plačanje in pokritje bo minister rabil cel roj takih davkov. Z vsemi namkrat si ne upa priti, zato pošlje obdačenje vožnih listkov naprej, da preskusi, kako dovtetni bodo poslanci za njegove namere. Če je to res, potem morajo biti naši poslanci pri dovolitvi novega davka skrajno previdni, če minister naprej ne obljubi, ljudstvu s takimi dobrotami v prihodnje priznati, potem se mu mora ta davek na kratko odbiti in odreči.

Celjske in štajarske novice

(Deželni zbori) se skličejo dne 18. junija t. l. k 4—5 tedenskemu zasedanju.

(V celjski cerkveni konkurenčni odbor) so izvoljeni naslednji gg: notar Deticsek, Blaž Kranjc, Fran Lipovšek, Gustav Stiger in Alojzij Walland.

(Nemško „človekoljubje“.) Vkljub vsem skrivnim in očitnim inspiracijam moral je tudi štajarski deželni šolski svet pripoznati, da je g. Gostinčar vsled svoje brambe pri znanem tolovajskem napadu ostal na svoji časti kot učitelj popolnoma neomadeževan ter se je naperjena disciplinarna preiskava ugodno završila. „Celjsko žabo“ bo zadela vsled tega srčna kap.

(Občina okolice celjske.) Pri zadnji odborovi seji občine okolice celjske sklenilo se je na predlog g. dr. Ivana Dečko, napraviti pritožbo na namestništvo, ker mesto celjsko ne skrbi, da bi se Koprivnica in drugi njeni dotoki strebili, tako vedno voda zastaja in povodnje napravlja; ravno tako napraviti pritožbo na ministrstvo zaradi ozkega kanala, ki ga je napravila železnica na Lavi in kateri zadržuje odtok vode ter povzroča, da je vas Lava pri vsaki povodnji popolnoma pod vodo.

(Duhovniške premembe.) Premeščeni so gg. kaplani: Ivan Medvešek iz Griž v Šmarje, Josip Meško iz Šmarja v St. Jurij ob Ščavnici in Ivan Tomažič iz St. Jurja na Ščavnici za mestnega kaplana v Celje.

(Imenovanje.) Namestniški koncipist Frid. grof Marenzi je imenovan okraj. komisarjem, konceptna praktikanta Rud. pl. Horrak in dr. pl. Schönhofer pa namest. konceptistom.

nih društev, slovenskih in slovanskih časopisov in goreč širitelj in pospeševatelj narodne prosvete. Podpiral je in podpira s svetom in de janski mlade in nadarjene dijake in umetnike in za vse in za vsakogar ima vedno o pravem času pravo besedo.

Možu, ki je poleg svojih stanovskih dolžnosti tako mnogolično in obsežno deloval na različnih prosvetnih poljih, je pač treba priznati, da njegovo življenje ni bilo „praznik“, ampak „delaven dan“, vsakemu vestnemu delavcu pa gre za njegov trud plačilo in priznanje.

In za svoje brezprimerno delovanje, katerega mu tudi njegovi najneustrupnejši protivniki ne morejo odrekati, je dobil zasluženo plačilo in zasluženo priznanje.

Cenjen in čistan od svojih predstojnikov, spoštovan in ljubljen od svojih podložnikov, lahko sre jutri s mirno zavestjo v preteklost in bodočnost, videč kako povsod dozoreva sad njegovega truda.

Slavljenca pa, kateremu je bila življenska parola: delo, ključno ob praznovanju njegove petindvajsetletnice iz dna kipeče duše: Bog živi se ga mnogo, mnogo let!

(Osebnost.) Notarski kandidat gosp. dr. Josip Barle v Kozjem je imenovan notarjem za Tržič na Kranjskem.

(O. Friderik Ingliš.) V Gorici je umrl dne 24. t. m. bivši gvardijan celjskega reda, dohovni svetovalec krške in lavantinske škofije, star 60 let. Pokojnik je bil povsod priljubljen. R. i. p.

(Umrl je) dne 28. t. m. župnik v Gornji Polskavi g. Anton Boršček, v 52 letu svoje starosti. Pokoj njegovi duši!

(Izpit učne sposobnosti.) Gdč. Helena Lenfellner, učiteljica v Jurkloštru, je tudi pred ljubljansko izpraševalno komisijo napravila izpit učne sposobnosti za ljudske šole s slov. in nem. učnim jezikom, kar je zadnjič v dotičnem poročilu izostalo.

(Dve novi okrajni glavarstvi na Štajarskem.) Deželni namestnik je izjavil nedavno neki deputaciji, da se kmalu ustanovite dve novi okrajni glavarstvi, in sicer v Konjicah in Mürzzuschlagu.

(Občinske volitve na Teharjih.) Na bin koštni terek so se vršile na Teharjih občinske volitve. Volitev je bila viharna. Celjski in štajarski nemškutarji so se s pomočjo „Südmarke“ vsili z vso besnostjo na to slovensko postojanko. Vendar bi bili tudi to pot sramotno odleteli vkljub nasilju in denarju, da se ni pojavila v lastni slovenski stranki nesloga s prevaro in izdajstvom. Posrečilo se je nasprotnikom vriniti v 3. razred dva svoja pristaša, v 2. razredu ednega, dočim so se 1. razreda popolnoma polastili, ker je eden naš volilec — Ignac Čajben — izostal. Žalostno! — Izvoljeni so v III. razredu: Odborniki: Jožef Kač, Jellek Karol, Jožef Rebov, Ivan Pišek, Anton Štor, Vizjak Martin. Namestniki: Janez Toman, Janez Štanta, Franc Vrečko. V II. razredu: Odborniki: Dr. V. Dolešlein, Franc Špes, Jožef Šuhl, Karol Koželj, Karol Koštomaj, Rezar Karol. Namestniki: Jožef Šušterič, Janez Krulec, Koštomaj Štefan. V I. razredu: Odborniki: Anton Peer, Karol Gorishegg, Koštomaj Martin, Pfeiffer Jožef, Pegenau Franc, Lokoschegg Filip. Namestniki: Legvart Martin, Brečko Fr. Gajšek Franc. — Cesar smo se bali od pojavov zadnje čase, se je zgodilo. Z velikim naporom in požrtvovalnostjo smo si izvojevali postojanko za postojanko, a sedaj jih trgajo nasprotniki nazaj. Od kod to? Najstarejši slovenski greh nesloga je izdal Teharje nasprotnikom. Malenkostni osebni nagibi so povzročili prepire, in trmoglavost nekaternikov je rajši prodala svoj rod sovragu, kakor da bi bil pral bratu odpustil. Sicer pa naj bobnajo nemškutarji kolikor hočejo o sijajni zmagi, niso ter ne bodo nikdar gospodarji slovenskih Teharjev, temveč le v znamenju slovenske zaslepienosti in slabosti so se nekaterniki izmed njih vrinili za par let v odbor slovenske občine. Trdno smo uverjeni, da bo ta kratka doba spametovala zadnjega volilca, da pomete prihodnje volitve. O teh volitvah se spregovorimo.

(Iz Žalca.) Zveza štajarskih gost. inčarjev je odlikovala Alojzijo Patzelt, ki služi pri gospodu Simon Kuketzu v Žalcu za natakarico že 12 let, s srebrno svetinjo. Isto je izročil izvoljeni služkinji zvezin tajnik iz Gradca dne 20. t. m. ob mnogobrojni navzočnosti tričanov.

(Šoštanj.) Pavaki in tamburaški zbor „Selaške čitalnice v Šoštanju“ priredi v nedeljo dne 2. junija t. l. izlet v Mialinje. Odhod s vlakom ob 10. uri dopoldne, povratek z večernim vlakom. Vabijo se vsi p. n. narodnjaki šelaške in mialinske doline, da se v kolikor mogoče množičnem številu udeležijo tega izleta, kjer bodo gotovo nekoliko prav veselili ur preživeli.

(Na Frankelovem) se je otvorila polna oddajalnica, ki ima vsak dan sveslo po polnem seld iz Vojnika.

(Šmarke-regaške učiteljske društvo) zbiruje dne 2. junija t. l. ob 10. uri dopoldne v Šmarju. Med drugim se bo poročilo o zbiranju „Zaveze“ in razpravljalo se bo o konferenceh točkah, posebno o odpustnicah.

(V Šmarju pri Jelajah) vrši se dne 6. junija t. l. licenciranje in premirjenje plemenskih bikov.

(Šestkratni častni občan.) Župnika pri St. Jurju v Slov. gor. g. Antona Štance je imenovalo vseh šest občin častnim občanom povodom

In res, ko so njegovi sodelavci opazili njegovo razsežno delavnost in čebelino marljivost, so ga leta 1882 prvičkrat volili v občinski svet ljubljanski, kjer je delal v prid mestne občine tako intenzivno, da ga je ista v priznanje njegovih zaslug imenovala leta 1890 častnim občanom, leta 1896 pa ga je po potresni katastrofi ednoglavno izvolila mestnim županom.

Kaj je storil ob času potresa in pozneje kot župan za Ljubljano, ostalo bode vedno z zlatimi črkami zapisano v zgodovini ljubljanskega mesta, in institucije kakor so vodovod, električna luč, mestna ljubljanska hranilnica in mnogo drugih naprav bode pričalo našim zamcem, kako izredna delavnost in odlične zmornosti so krasile župana Hribarja.

Leta 1889 je bil kot zastopnik Ljubljane voljen tudi v deželni zbor, kjer je vedno neustrašeno in odločno zastopal koristi svojih volilcev.

Sploh je bil Hribar delaven povsod, kjer je bilo treba zagovarjati narodne pravice, dojaviti do narodne samozvesti, težiti bedo, vnetati za vas, kar je lepo in blago, kajti deloval je na političnem, častnikarskem, leposlovnem, narodno-socialnem in dobrotvornem polju. Bil je in je podpornik vseh dobrotvornih naprav, vseh narod

njegovega imenovanja. Odlikovani je deloval namreč še poprej celih 20 let v tujini.

(Petdesetletnica Vrazove smrti.) Dne 24. t. m. je minilo petdeset let, odkar je umrl štajarski rojak, hrvaški pesnik Stanko Vraz.

(Ovaduštvo ormoških nemškutarjev) proti okr. sodniku dr. Preskerju je že dobilo svoje plačilo. Politična oblast je akcije nemškutarjev odborov sistrala. Drugače tudi ni bilo mogoče. G. dr. Presker pa je dobil še drugo zadoščenje. Občine Mihalovci, Žerovinci in Veličane so mu izrekle v svojih odborovih sejah popolno zaupanje ter ga vse tri imenovale svojim častnim občanom. Čast jim!!

(Pri Sv. Lenartu v Slov. gor.) naselil se je kot praktični zdravnik gosp. dr. Fran Tiplič iz Veršaja pri Ljutomeru; mladega zdravnika priporočamo kot spretnega medicinskega vsakomur najtopleje.

(Ljutomer.) Poštna zadeva. Neko rekomandirano pismo, oddano v Celju dne 13. aprila t. l. sprejel je občinski predstojnik neke okoliške občine Ljutomerake še le 8. majnika. Iz poštne pečatov je razvidno, da je dotično pismo ležalo 28 dni pri poštne uradu v Ljutomeru. Neka rečna oseba je valed te zamude trpela občutljivo škodo. (Invalid J. P. je prosil za Radeckijevo ustanovo. Ravni prošnjak ima zlato svetinjo za hrebrost iz bitke pri Solferinu ter srebrno svetinjo iz Slivniško-Holsteinske vojne, a valed poštne zamude ni ustanove dobil. Pa kako bi bilo drugače mogoče? — Saj naš poštar Mauritsch, valed obilnih poslov in skrbi pri občinski upravi trga Ljutomerskega, pri nepotrebnem nemški kofli; pri agitaciji za pred kratkim minulo občinsko volitev v Ljutomeru, pozabi na take malečnosti, in prepusti oskrbovanje poštne urada svoji „bolji“ polovici. — Že pred petimi leti govorilo se je o podržavljenju Ljutomerskega poštne urada. Bil bi res že skrajni čas.

(Občinske volitve v Ljutomeru.) Kakor dosedaj zmagali so i letos v I in II. razredu „Nemci“. Skrajno žalostno da Slovenci niso v teh dveh razredih zadnja leta imela toliko manjine. V III. razredu imajo Slovenci 40 glasov večine. Mnogi okoliščani, posebno Noršinci so se pustili od Nemcev ustrahovati ali pa s piščo podkupiti. Žalostno!

(Služba okrajnega sodnika) v Ljutomeru je razpisana do 6. junija t. l.

(Izlet v Fram) priredi bralno in pevsko društvo „Maribor“ s sodelovanjem al. veteranske godbe, dne 2. rožnika 1901 in veselico na vrtu gostilne g. M. Turnerja v Framu. Spored: Prosta zabava s petjem, godbo, šaljivo pošto itd. Začetek ob pol 4 uri popoldne. Vstopnina 15 kr. za osebo. Otroci do 14 leta so vstopnine prosti. Liletniki sicer se v Mariboru na kolodvoru ob drugi uri popoldne in se peljejo z mešanim vlakom do postaje „Rače-Fram“. Od tod do Framu spremlja izletniška godba. V slučaju neugodnega vremena vrši se izlet z veselico prihodnje nedelje dne 9. rožnika 1901. K obilni udeležbi vabi najljubšeje. Odbor.

(Podravska podružnica slovenskega plan. društva) javlja svojim prijateljem in bodočim udcom, da je razpisovana prav prijetna, senčnata in udobna pot iz Ruš do Sv. Aneha (Henrika) čez Glafato. Tudi je razpisovano konjalko pleme od Sv. Urbana čez Sv. Križ do Sv. Duha, ki koder je diven razgled čez Savinske in Solčavske planine, Pohorje in Karavanke. Naročiti sta se tudi spominaki knjigi, od katerih bo ena pri Sv. Urbani, druga pri Sv. Duhu v Ropitčevi gostini. Knjige se bodo dajale tujcem v podplačeno na zastavljanje. — Podružnica izreka prijetno zahvalo slavni posojilnici slovenskega plan. društva, ki je darovala 50 kron. Živla prva darovalka! Vsem prijateljem prijazni plan. društva Odbor.

(Urgel se je na trdnjaki ponedeljek v Maribor 30. do 40 letni mož, škodil je pri Sv. Miklavžu v vodo, bil je v tamodnjem kraju nevar, in tudi trupa se niso dobili.

(Glasnik napadi.) V Ljubljani so 26. t. m. obkrog poslanci nemški stavili napadi nemški zastopnik v kmetijskem in ga obkrožili s kmeti, poslali so tudi 15 lip na okoli. Povod napadi je bila izobčba nekakega delavca tega reda.

(Huda ura.) O binkoštnih praznikih je po mnogih krajih Štajarske posebej Srednje Štajarske divjala huda nevihta. V Ljub. je padala toča in napravila znatno škodo po polju. Tudi strela je na več krajih udarila ter užgala poslopja.

Državni zbor.

V seji 21. t. m. je poslanec Daszynski interpelliral glede krvavega dogodka v Manasterzcu (Galicija), kjer so orožniki ubili dva kmeta; minister za železnice in minister za trgovino sta odgovarjala na več interpelacij. Na to je zbornica prešla na dnevni red, to je, v nadaljevanje podrobne debate o investicijski predlogi.

Generalni govornik o § 2, 3 in 5, poslanec Pogačnik, je trdil, da kranjska dežela se ni za dovoljna z bohinjsko železnico, ker druga zveza s Trstom se je morala graditi, in akozi Bohinj le za to, ker druge poti do Trsta ni. To ni nikak koncesija kranjski deželi, katera se povsod prezira. Pri lokalnih železnicah in pri regulaciji rek se na Kranjsko ne jemlje nič ozira. Kritični koval je Slovencem sovražno postopanje ravnateljstva v Beljaku in razmere na južni železnici.

Posl. Licht (nemški liberalci) je poudarjal, da bodo nove proge veliko koristile Moravski, kjer vlada beda. Ker bodo proge v veliko služile stratežnim svrham, bi morale tudi vojno ministrstvo prispevati k zgradnji istih. Glavni govornik proti, posl. Biankini, je začel svoj govor hrvaški in nadaljeval potem nemški. Pritoževal se je, da je Dalmacija zanemarjena v železniškem oziru in je predložil resolucijo, v kateri pozivlje vlado, naj vnovič prične pogajanja z ogrsko vlado radi železnice Križ-Novit. Dalje je stavil resolucijo, v kateri pozivlje vlado, naj ista poskrbi, da se prične nemudoma z zgradbo dalmatinskih železnic. Glavni govornik za predlog, poslanec Schrammel, je priporočal, naj se tudi na Tirolskem pomnoži železniška mreža. K osmi točki je predlagal socialist Ellenbogen nekaj določb na korist delavcem, ki bodo udeleženi na železniških delih. Železniški minister Wittek je odgovarjal na to, da delavskega vprašanja ni mogoče urejati z ednostavnim dodatkom k železniškemu zakonu. Vlada je predložila zbornico zakonske predloge, ki nameravajo zboljšati razmere delavcev. Potem so razpravljali o skrajšanju delavskega časa v rudnikih. Poročevalec Schumeyer je opisoval žalostno stanje rudniških delavcev ter je omenjal, da je vlada vsem rudarjem, ki so na delu v državnih rudnikih, dovolila osemurni delavnik. Schumeyer je bil proti vladnemu načrtu, da bi se določil splošni deveturni delavnik. Posl. Schöiswohl je priporočal, da se začasno uvede 9urni delavnik, ker bi bil prehod od 10urnega do 9urnega delavnika prevelik. Isto je poudarjal tudi poljedelski minister.

Potem je stavil dr. Tavčar nujni predlog, da se nemudoma dovoli znatno podporo pogorelcem v Gorenji vasi na Gorenjskem.

Dne 22. maja so nadaljevali podrobno razpravo o železniški predlogi. Posl. Kienemann je priporočal, naj se potrebnine za gradnjo železnice ne oddajo vse samo ednemu založniku, temveč naj se razdeli med posamezne založnike v takih množinah, kakor jo lati lahko premagajo po svojih močeh. Posl. Tambosi je izjavil, da bodo tridentiki poslanci glasovali za investicijski zakon, četudi jim ne nudi nikakih koristi; to pa samo, da dokažejo svojo solidarnost s tridistimi laškimi poslanci. Posl. Ferjančič je dejal, da zgradbo teh železnic vlada poplača le stari dolg, katerega ima do južnih dežel ter je priporočal, naj se poskrbi za to, da se bodo k glavnim program gradnje tudi potrebovalne stranske proge.

V večerni seji so nadaljevali razpravo o skrajšanju delavnega časa v rudnikih. Zbornica je prešla v podrobno razpravo o vredenju 9urnega delavnika v kmetijsko-glednega poročila ter je odločila to točko. Predi koncu seje so nastali hrupni prizori radi očitnih napadov poslanca Hecsterja na vladnega zastopnika Zechnerja, valed česar je predsednik postal govornik k vadi. Hecster je zahteval, naj predsednik postavi k vadi tudi vladnega zastopnika, kateri ga je ranil. Predsednik pa tega ni hotel storiti, da, da ni rekel Zechner ni zastopnik. Ob večernem koncu se zaključilo seje ob 7,3 urotnaj.

V seji dne 24. t. m. je bila na dnevnem redu razprava o investicijski predlogi, in sicer je bil člen 9, tičeč se refundiranja 80 milijonov v blagajne, sprejet neizpremenjen. Nadalje člen 10, tičeč se vsakoletnega predlaganja izkaza o porabi obilicij. Dalje sta bila sprejeta še poslednja dva paragrafa zakonskega načrta o investicijah. Tu je prišlo do precej hudega spopada med posl. Wolffom in Steinwenderjem, oziroma med pristati obah. Wolf je predlagal namreč, da naj bi takoj prešli k tretjemu stanju investicijske predloge. Posl. Beutle in Sylvester sta se sama upirala z ozirom na dogovor med raznimi strankami, da se tretje stanje določi na 31. t. m. ali 1. junija. Posl. Wolf pravi, da je hotel s tem dokazati svoje simpatije do sorojakov v alpskih deželah, a Steinwender mu je odgovoril, da ga tam nihče ne pozna; Wolf je nato še rekel Steinwenderju, da je zanj najboljša, če se ustrell. Wolffov predlog je bil odklonjen.

Ministrski predsednik je odgovarjal nato na interpelacijo glede dogodka v Manasterzcu, v Galiciji, kjer so kmetje paali svoje črede v gozdih grofa Kradiczeka ter so jih grofovi čuvaji zasačili, a jih niso mogli prepoditi in je moralo valed tega orožništvo priti na pomoč. Ministrski predsednik je dejal, da so se orožniki poslužili orožja še le tedaj, ko je grof kmetov, s koli oborožena napadla grofove čuvaje ter kamenjala orožnike. Po prvih strelah se je sgrudil eden kmet mrtve na tla, na kar je množica začela še hujše obsipati orožnike s kamenjem. Na to so isti ustrelili še enkrat in težko ranili drugega kmeta.

Domobranski minister je odgovarjal na interpelacijo glede pozivanja rezervistov na vojaške vaje; objubil je, da se bodo pri tem osirale na poljedelske razmere, da se valed tega ne bodo zanemarljale poljedelske opravila.

Druge slovenske novice.

(Osebnosti.) Za notarje so imenovani notarski kandidati g. Janko Hudovernik v Kostanjevici za Kranjsko goro in Mat. Hafner v Ljubljani za Senoče.

(Imenovanje.) Okrajnim šolskim nadornikom za nemške ljudske šole v Ljubljani, ljubljanski okolici, Beli Peči in za meščansko šolo v Krškem je imenovan profesor ljubljanske realne g. Albin Belar. Imenovani je, sicer sin slovenskega ljudskega učitelja, toda po mišljenju strasten nemškutar.

(Umri je) dne 28. t. m. v Ljubljani dvorni svetnik g. Josip Merk v starosti 64 let. Pokopani je bil kot okrajni glavar ter vladni svetnik-referent šolskih zadev povsod jako priljubljen in Slovenom pravičen tudi v narodnostnih zadevah.

(Osebnosti.) Pravni praktikant pri deželnem sodišču v Ljubljani g. Frano Goršič je imenovan avkulantom. Višji finančni svetnik dr. R. Strnad na Dunaju je dobil naslov in značaj dvornega svetnika.

(Deželni odbor kranjski) je včeti na državni zbor predložiti za železnico Kranj-Trbič, Trebnje-St. Janž in za podaljšanje dolosajskih železnic v Belokrajinu.

(Glavna ljudska knjižnica), društvo za ustanavljanje ljudskih knjižnic po vsem Slovenskem, se snuje v Ljubljani. Društvo ima namen pospeševati omiko in vzdrževati ljudske knjižnice in čitalnice, ter prirejati poučne predavanja.

(C. kr. brojevni uradi) Po Kranjskem je že vedno mnogo brojevni uradov, kateri na slovenskih brojevskih ne rabijo slovenskih imen dotičnih brojevskih postaj. Potemtakem je že vsaki poštni odpraviljenci, ki je slučajno s tega dnaja data, dovoljeno pisati na poštni listi.

(Štirikrat ogenj.) Preteklo nedelje je v Duhovni pod Ljubljano prišlo štirikrat, a se je prebivalcem vendar posrečilo upeti ogenj. Valed večkratnega zadiga so bili v velikem strahu ter so tudi na dan strahih podlegli. Zbog so požarstva že dobili in zapeli.

(Ustanil je) dne 22. t. m. ustanil F. Piko iz Bovevine pri Ljubljani v vadi kmetaj dve posl. gluhok. Bolkine je vreden, postal v postu in tam obkrožal.

(Poročena pravila.) Vlada je že potrdila pravila poljedelske in gospodarskega društva

„Zora“ v Kamniku. Društvo začne takoj delovati, ker so občinske volitve pred durmi.

(Za pogorelce v Gorenji Vasi) je deželni odbor kranjski dovolil 3000 kron. Cesar je daroval ranje 2000 kron, vlada pa je dovolila za pogorelce 10.000 kron.

(Požar.) V opokarni g. R. Kotonka na Vrhu pri Vihni je valed neprevidnosti nekoga delavca nastal te dni požar, ki je povzročil 2000 kron škoda.

(Samomor.) Žena občinskega sinje v Radovljici, Marija Grin, ki je bila že dalje časa slabotna, se je dne 20. t. m. obesila.

(Mrtvega otroka so našli) dne 22. t. m. na pokopališču v Stariloki na Gorenjskem. Otrok je bil zavrt v dve rutli, vrat pa je imel trdo prevezan z drugo ruto. Bržkone ga je nečloveška mati zadavila.

(Blagoslovljenje nove brizgalne) obhaja ga silno društvo v Sv. Križu pri Kostanjevici dne 2. rožnika t. l. ob 10 uri dopoldne.

(Novo sodno poslopje v Novem mestu) je popolnoma izgotovljeno, in so se sodni uradi pred nekaj dnevi vanj preselili.

(Ogenj.) Dne 28. maja t. l. je gorelo v Št. Vodu pri Zatični na Dolenjskem. Pogorela je ena hiša.

(Stekli psi na Dolenjskem.) Vlada je pasji kontumac razveljavila na ves kriški politični okraj in vnovič naročila, da se morajo policijske odredbe najstrožje izvrševati.

(Velika nesreča na železnici) se je dogodila v praznikih na progi južne železnice med Logatcem in Borovnico na Kranjskem. Oj tovarnega vlaka se je odtrgalo 15 voz, ki so skoro na kraju, kjer proga leži navzdol, dohiteli prvi del vlaka in vanj tresčili s toliko silo, da so se vsi popolnoma razbili. Blago, petrolej, riž, milo, ki se je vozilo v teh vozovih, je uničeno. Škoda je ogromna — pravijo 100.000 K, vendar k sreči se ni noben železniški uslužbenec ponesrečil. Del proge, kjer se je zgodila nesreča, je bil dalj časa zaprt.

(Obisk postojne jame) je bil letos v primeri s prejšnjimi leti slab, čemur je bilo bržkone krivo slabo vreme. S Kranjskega jih je došlo tje okrog 200, in tujeve istotoliko.

(Osebnosti) Inženir g. M. Klodič vitez Sabladski je imenovan asistentom pri o. kr. državnem železniškem ravnanstvu v Beljaku.

(Pogorelo je) sedem poslopj v Dražgočah, občine St. Jakob na Koroškem. Škoda je 13.000 kron.

(Ponesrečil se je) v Rajblju na Koroškem 3letni delavec M. Petrič. Delal je z dinamitno patrono tako neprevidno, da se je raznesla in mu hujo raztrgala obličje. Ponesrečenec je oče dveh malih otrok.

(Celovec) šteje po zadnjem ljudskem štetju brez vojakov 21.630 prebivalcev, t. j. 3940 več kakor leta 1890. Vojakov je 2654. Hiš šteje mesto 1096.

(Slovenski odvjetniki v Trstu) so uvedli v svojih uradih nepretrgane uradne ure od 8 zjutraj do 4 ure popoldne.

(Zveza Trilca s Trstom.) Furlanski Trlič (Montalcone) se poteguje za glavno zvezo po meji s Trstom. Dugost te zveze bi znašala 2200 m. Ministrstvo je našteto naklonjeno.

(Pri občinskih volitvah v Gorici) je zmaga v III. razredu laika magistratna stranka.

(Jubilij goriškega ženskega učiteljskega) Petindvajsetletnica obstanka goriškega ženskega učiteljskega se bode slovesno praznovala dne 30. t. m.

(Rajetna hiša pesnika Pagliaruzzi-Krilana) v Kobaridu je bila namenjena za sodišče. Sedaj se perota, da bo vlada vrnila hišo občini, ki ji bo nadzorovala kot spomin na idealnega pesnika.

(Istrski deželni odbor) je sklenil resolucijo, v kateri zahvala, naj se krajevna imena v Istri uvede tako, kakor so bila urejena s repetiranimi primerki vlade z dne 31. oktobra 1918. Takrat je bilo vsa uradovanje izključno laško. Vlada se veda ni, da žive v Istri tudi Slovenci in Hrvatje, ali se vsaj ni zato zmenila. Te čase je bilo istrski lašoni nazaj — a težko, da bi jih še kdaj ditičili.

(Družba sv. Cirila in Metoda za latve) bo imela svoje novo redno glavno skupščino

dne 30. t. m. v Opatiji. Po skupščini bo koncert, na katerem bosta sodelovala člana hrvaškega gledališča gospa L. pl. Šram in gospod Ignacij Borštnik.

Dopisi.

Iz Letuša. V jeseni leta 1897 otvorila se je že dolgo zaželjena šola ednorazrednica v Letušu. Učiteljica je nastanjena v najeti sobi pri Matnarju. Kmalu pa se je pokazalo, da ta soba z ozirom na število otrok nikakor ne ustreza zdravstvenim zahtevam. Radi tega so tudi okoliščani z lastnega nagiba vložili prošnjo, naj se seziđa posebno šolsko poslopje. Po ukazni slavnega okrajnega šolskega sveta je tudi krajni šolski svet in občinski odbor bralovski brez upora se odločil, ustreči opravičeni želji tukajšnjih prebivalcev. S tem sta te dve korporaciji pokazali, da vesta ceniti šolski pouk in vzgojo mladine. Čast!

Tako se je tedaj dne 19. maja t. l. že vršilo blagoslovljenje ogeljnega kamena novi šoli. Ob 3 uri imenovanega dne so topiči naznanili, da se tu vrši redka slavnost. Zbralo se je mnogo občinstva, med katerim smo zapazili zastopnike slavnega občinskega odbora in krajnega šolskega sveta in učiteljstvo. Udeležila se je tudi šolska mladina. Ob 4. uri je gosp. provizor Janez Görišek pričel z blagoslovljenjem, razjasnujoč pomen tega slovesnega cerkvenega obreda. Potem se je oglašil gosp. šolski voditelj tukajšne šole ter omenil, da je običajno pri taki priliki shraniti v ogeljni kamen spomenico. Priložile so se tudi pole, na katerih so zapisani člani občinskega odbora in krajnega šolskega sveta, nadalje posestniki okolice Letuš in Podgorje ter učenci in učenke tukajšne šole. Spomenico s prigibnimi polami in sedaj veljavnim denarjem vložili so v kovinsko škatljo in ta v to namen: nalašč izdelbeno jamico ogeljnega kamena, nad katerim je bila postavljena utica, okrašena z zelenjem, cveticami in zastavicami. Vrtili so se za tem običajni udarci s kladivom in primernimi izreki. Spregovorili so: č. g. provizor, gg. občinski predstojnik, načelnik krajnega šolskega sveta, Jožef Kodre v imenu okoličanov, šolski voditelj in končno tudi učenec v imenu mladine.

Ko je še g. šolski voditelj poprosil meročajne korporacije, naj vztrajajo v pričetem delu, da bode kmalu vzrastlo poslopje, v katerem se bode delovalo v prid mladini, narodu in domovini, končana je bila slavnost, katere bode go tovo ostala vaskemu v prijetnem spominu.

Iz Dobove. (Narodna gospodarska organizacija v brežiškem okraju) Shod, ki je bil predzadnji nedeljo v Dobovi, je pač spodbudljiv dokaz, da je ideja narodno gospodarske organizacije padla na rodovitna tla.

Vse občine dobovske fare t. j. Veliki Obrež, Soč, Mihalovci, Mostec, Rgovi, Sala, Gabruje so bile jako častno zastopane in sicer po svojih županih in občinskih odbornikih ter drugih svojih občanah, tako, da so bili prostori v gostilni gospe Kovačič popolnoma polni.

Shodu je predsedoval valed gospod župnik Pernat.

Otvoril je zbor z jako primernimi besedami, v kojih je pojasnil namen in važnost shoda.

Na to je tajnik Rohman z Brežic govoril o narodnem gospodarstvu splošno — o vzrokih, zakaj da kmečki stan propada, in o gospodarski organizaciji.

Vasestranski se je pritrjevalo govornikovim besedam in so se vsi izrekli za to, da se naj za cel brežiški okraj zasnije močna gospodarska zadruga za vse panoge gospodarstva kakor: poljedelstvo, živinorejo, vinorejo, gonarstvo. V zvezi z zadnjo se naj oaduje okrajna zavarovalnica.

Gospodarska zadruga naj bi vpeljala tudi v okraju domačo industrijo — v prvi vrsti pletenje perbarov, ker so ravno za to razmere jako ugodne, ob čem namreč raste mnogo vrhja, a se hitro zida izvažajo za malo odškodnino v tuje kraje.

Konjice. Učiteljsko društvo za konjski okraj je zborovalo dne 2. maja t. l. v Zreču. Navzočih je bilo 15 učev. S tem zborovanjem je bilo sklenjeno, da se v II. razredu tam: kajen trnovozelca, Tvarčica glč. Feigel je

obravnavala prav izborno pesem „Lutovkan“ v II. berila. Po dokončani obravnavi so zapeli otroci še nekaj pesmi nenavadno čisto in precizno. Vsi, ki so poslušali potem v debato izrazili so se prav pohvalno o podani učni sliki. Sploh bi bilo ležati da se priredi čim več hospitacij, posebno pri takih učnih modelih, kakor je glč. Feigel; kajti pri teh se je še vedno mogoče kaj učiti, in hospitacije so edno izmed najvažnejših sredstev za nadaljno izobrazbo učiteljev.

Po hospitaciji je bilo zborovanje. I. V svojem ogovoru na se navzode je g. predsednik spominjal tudi na smrt bivšega uda našega društva, g. R. Kokola, učitelja v Ščitanju, ter nam naznanil, da je njegovi vdovi izrazil sočutje v imenu društva, za kar se mu je toplo zahvalila. V. znak sočutja vstanejo navzoči s sedežev. 2. Zapisnik zadnjega zborovanja se prečita in odobri. 3. Predsedništvu je došlo od „Zveze“ izkaz za upravo leto 1901 v izpolnitvi. Za delegata k letošnjemu zborovanju „Zveze“ na Bledu sta se prostovoljno javila gg. Blenk Edvin — Čadram in Kofuh Mirko — Konjice. Za namestnico, ako bi bil eden delegatov zadrtan, oglašila se je gg. Josipina Kodermanova — Tapanje. 4. V vpraševalni skrinjici ni bilo nobene vprašanja. 5. Slučajnosti in nasveti. Ker se je bilo pri zadnjem zborovanju nabralo za gg. Kilerja in Horvateka, ta dva neustrahena boritelja za interese učiteljstva, ki sta bila ostro disciplinarno kaznovana, je 10 K 10 vin, je postal g. predsednik, naj se to pot vsak nekoliko daruje, in nabralo se je zopet 10 K 40 vin, dve kroni, s katerima se je odkupil g. Seralnik Lovro — Prihova, ker se ni ugnel udeležiti zborovanja, pridjati sta se temu znesku, tako, da se je torej odposlalo 12 K 40 vin.

G. Ludvig Tribnik — Zreče, je stavil sledeči predlog: Danes zbrano učiteljstvo konjskega okraja izjavi, da se popolnoma strinja z resolucijo, katere se je stavila pri prostem učiteljskem zborovanju v Ljubnu dne 9. aprila t. l. (Die Lehrerschaft Steiermarks beharrt in erster Linie auf den in Leobener Schema aufgestellten Forderungen nach Gleichstellung der Gehaltsbestimmungen mit denen der Staatsbeamten der drei bezw. vier untersten Gehaltsstufen. Bei der dieser Regulierung fordert sie sofortige Gesetzesänderung, dahin gehend, dass die nach Erwerbung für die Dienstalterszulage in die Pension voll eingerechnet werden sollen.) Predlog je bil navdušeno soglasno sprejet.

Prihodnje zborovanje se bo vršilo dne 4. junija t. l. v Čadramu. Pred zborovanjem bo hospitacija v 3. razredu.

Spodnja Poljskava. Stara in lepa je navada slovenskih mladeničev, da stavijo prihod cvetočega meseca maja, saj je ravno ta mesec nekaka podoba krasnega in srečnega življenja v cvetoči mladosti.

„Sredi vas, sredi vas, se zbirajo o polnoči“

in med prepevanjem naših mladih domačih pesmi postavijo vitke, visoko smreke, okrašene z vencii in trakovi; na vrhu pa plapolata dolga slovenska trobojnica, ki naj kaže tujcu, da je ta slovenska zemlja.

Tudi v naši vasi je bilo doslej tako in naši vaški mladeniči so s ponosom gledali na svoj „maj“, kateremu ni bilo para v nobeni sosedni vasi. Toda letos se je znanim našim hujšakom in „Velenimcem“, kakor so Murschitz Schager, Skoditsch, privadnani Sichert itd., posrečilo to častljivo slovensko navado na neznanem način okruniti. S par litri žganjice podkupili so si nekaj fantov podrepanikov, da so obešili na „maj“ mesto slovenske trobojnice umazano frankfurtsko čunjo.

Na ta junaki čim ponosno popirali so potem te kavke kar cele noce in soči za grde jole-lave groše. Pa kakor vsaka neumnost, tako je tudi ta vsela svoj smehot zakusila koren. Nekoga lepega dne pride namreč k županu dvorjak s poveljem od glavarstva, da se mora nemudoma z „maja“ odstraniti umazana frankfurtska čunja. Župan sklene svojih očen ni vrjet, kajti on si že nekaj časa sam domišlja, da sploh ni občest nad njegovo in da mora obdržati vsake, kakor on izkubta v svoji „predstavi“ glavi. Klavarskim obznanom in poveljenim učni gonil je torej naš

slavni župan tiste fante skupaj, ki so pred par dnevi tudi za drage vinarje iz županovega žepa slavili svoje turško junaštvo, da snamejo z „maja“ izdajsko zastavo. A se niso mirovali! Brez vsake potrebe sklical je župan pretečeno nedeljo občinsko sejo, privandrami krčmar Schwentmayr pa je predlagal, da se vloži zoper konfiskacijo zastave protest. Pričakovalo se je, da se slovensko misleči odborniki siloma uprejo takemu razčuvnemu početju, a nič tega. Celih edinstvo odbornikov je podpisalo protest (nemški razumeta seveda samo dva) med njimi celo trgovec Lampo, ki se je včasih kar cedil same narodnosti! Poznamo se! V nadeji, da se jim na tak grozovit protest takoj vrne zastava, pripravljali so se seveda kar na drugo zmagovalno. Župan je vpregel svoja najlepša konja v prazniško kočijo in se peljal v Maribor na glavarstvo, pa kakor pravijo, se je vrnil sicer a prav dolgim nosom, a — brez zastave.

Sedaj pa se hujša in pije, našutani fantalini pa kriče kot divja zverina po vasi, prepevajo pred hišami zavednih občanov najostudnejše pesmi, da se gnusi vsakemu poštenemu človeku. Delavni ljudje bočejo imeti noč za počitek in vsakega županstva prva skrb mora biti, da se nočni mir ne kali. Naš župan Rudolf je, kakor se vidi, na to svojo nalogo pozabil. Toda silno se moti, če misli, da je on najvišji in zadnji poveljnik v občini. Mir se mora napraviti in se tudi bo, če treba proti županovi volji!

H koncu pa še eno vam, vaška slovenska dekleta. Pred kratkim je poročala „Domovina“, kako vrolo so se vedla narodna dekleta gornje radovškega okraja nasproti tistim fantom, ki so naročeni na „Štajerca“. Naj vam bodo v zgled! Pretrgajte vsako občevanje z domačimi mladeniči, ki so na tako očitoden način oblatili čast narodne slovenske mladine, kajti fant, ki preda svojo slovensko narodnost, ni vreden, da ga pogleda pošteno slovensko dekle.

Narodni vaščani.

Narodno-gospodarske novice.

Pozor kmetakim zadrugam!

Vsi stanovi se dandanes organizirajo, vsak stan posebej trudi si izboljšati svoje stanje in zagotoviti trden obstoje za boljše prihodnost, tako so se potrudili državni uradniki za zboljšanje svojih plač, za njimi potegnili so se deželni uradniki, državni in deželni slugi, zahtevajoč, da se tudi njim zboljša mesečna žetev, vse to so dosegli. Oni imajo torej svojo žetev zboljšano in vse to je storila vlada — država pa poskrbi za prihodnost. Kdo daje državi, to državnega ali deželnega uradnika malo briga, on se veseli pri dobitnega prihodka. Ni mi treba praviti, da ne daje vlada ali celo minister teh „prihodkov“ iz lastnega žepa, nego vse to plačuje in daje kmet — posestnik, trgovec, obrtnik — industrijec. Delavci po mestih in rudnikih so že vas! — dosegli, sicer ne veliko, vendar nekaj; oni imajo vsak dan zagotovljeno plačo, tudi omejena ure dela, ako zbolijo, je zavarovan, vse to je vendar nekaj vredno!

Sedaj pa vprašanje, kaj se je pa za kmeta storilo, da bude v stanu preživeti sebe, delavca in še dajati temu državnemu aparatu obilneje krmno? Kratek ali dolga, toda resničen odgovor: popolnoma nič, nego se zvalili so mu še itak nemogoče breme raznih davkov. Kmetaka beda priklopila je do vrhunca, pridelke njegove vrame upnik ali pa huzarčni ekscentri, kjer se pa to ne prigodi, tu je posestnik primeran pridelano blago prodati prekupcu po vsaki ceni, si prodajo to kmetake pridelke v druge, tretje in četrti roke. Te roke so čisto človeške in slednji kupi že prav drago, dostikrat se pomarjajo, kmetakim mesečno ali delavci v oddaljenem mestu s opasko, da pač kmet lahko izbija iz druge uprave, ko svoje pridelke tako drago in drago razpečava, dobi se v rokah doli ubogi kmet na svoje pridelke, pridelake v polju svojega obraza in v lastnem pridelovanju, lakota in je nujno nepotrebno, vse drugo prijetje se je prekupčevski rok, hvarno to je povzročilo občutno znižanje plač, starih razgovornih delavcev in. Pri tem pa ima vendar kakšno lep dohodek in

to seve na škodo kmeta in konsumenta. In kdo je ta? Zopet kratek odgovor: Prekupci, kapitalist — špekulant in ta je navadno — šid. On je bogataš, ki noče in ne pozna ce kmeta, ne konsumenta, katera dva sta ga nebotično posadila na grnado milijonov: Zopet vprašanje, bi se li ne moglo skriti število milijonov ter zaščititi na daljno kupčenje bogatije posameznikov v prid kmeta in konsumenta, katera dva sedaj grnata bogastvo tem ljudskim searcom? „Da“, je kratek odgovor in to še ne pretežko, samo treba je resne in trdne volje, tudi poštovanosti rodoljubnih faktorjev in v teku ne predollega časa bi se vse to obrnilo na bolje v prid stiskanega kmeta in pa konsumenta, sploh bi bila preustrojba, o kateri sem se danes odločil se pogovoriti z vsemi zadrugami, v občini blagor; bila bi pa še za kmet, zadruga neprecenljivega pomena.

Ker se je do danes dokaj lepo število kmet. zadrug z dobrim namenom ustanovilo, in nekatere teh že tudi kaj uspešno delujejo, posebno z ozirom na mlekarice in sirarice, nekaj teh je tudi, katere se pečajo z vinom, posebno one v Istri, največ njih pa je, katere še niso v tiru zadrugnih namenov in to je v prvi vrsti naloga, spraviti vse zadruga v tir ter njim pomoči do zaželjenega cilja, kajti zadruga na papirju je mrtva reč; kjer jih pa še ni in so potrebne, tam jih je pa treba ustanoviti in še le potem bomo dobili javno moč delovati v blagor tlačenega oratarja. Najprvo bočemo spregovoriti o zadrugah-mlekaricah. Od teh mi je znano, da so v začetku delovanja preživela mnogo ne-prijetnih skušenj, bilo njim je marsikaj pretrpeti, dobile so mleka, naredile so sirovo maslo in sir, sir sicer čaka in mora ležati na mesece; pač pa se mora maslo hitro razpečati in spraviti v denar, in če ni gotovega odjemalca, trpi zadruga pri najlepših upih in najboljših namenih — zgubo! Mleko se mora po določeni ceni ob določenem času udom plačati in kje je vzeti v zala, in slučaju denar? To je gotovo košljivo vprašanje, katerega je prepotrebno rešiti! Na vse to pa budi v kratkem rečeno, da bi se še na tisoče in tisoče kil sirovega masla lahko prodalo, ko bi ga samo imeli, zadruga pa je s svojimi par kilami običajna in ga ni mogla spraviti v denar.

Pomislite le, koliko tisočev kil se vsako leto proda ponarejenega sirovega masla, ker nam pristnega primanjkuje; a tega, kar ga izdelamo, pa še prodati ne moremo! Treba je vzroka neke druge takati in gotovo ga bomo našli, ako ga iščemo skupno in ne posamezno.

Eizako kot a temi izdelki, godi se pri nas z žitom. Mursko polje je vendar radi rodovitosti in kakovosti drugačno od prvih polja naše mije domovine, kar jih mi poznamo, in glejte, koliko tisočev, na milijone stotov nvaža se od drugod v naše dežele, a murski kmet pa svojega lepega in dobrega pridelka ne more spraviti v denar in če ga sploh spravi, mu je poplačano seme in k večjemu nekaj — dela. Vse drugo, kar si je zaslužil in upal zato pošteno plačo dobiti, pade v nenastitljivo žrelo veletrga — židovskega špekulanta! Vse to je žalostna resnica, katera spravi ves kmetaki stan v obupni položaj, iz katerega se mora naš kmet kakor najprej rešiti! Sicer je naš neumorni in za pravice zatiranega stanu vneta in delavni drž. poslanec gosp. dr. Ploj glede nakupa konjev za vojaške namene na Murskem polju v državnem zboru storil potrebne korake, opozoril vlado na to, da naj zanprej kupuje dobro domačo blago in na bogati tujcev na škodo domačih državljanov. Kako in koliko bo uspeha, pokazala bo prihodnost.

Kakor konje, tako bi morala vojaška uprava tudi potrebna živila, v prvi vrsti svinja, kupovati naravnost od domačega kmeta državljan in to je sedaj pri organizaciji zadrug prav lahko, ne pa od prekupcev, kateri spravljajo pri takih barantah milijone dohodka v svoj žep, in to neplati na škodo kmeta in državne uprave. Čemu torej na vse strani škoda in to v prid posrednega špekulanta? To se mora na vsak način preobrniti ter vladati na to načelotno opozoriti in poskušati, da kar se da doma pridelane naše državne proizvode, da kmet, ki je v lastni hiši na pristoječem mestu spravil svoje izdelke, bomo

Kako bi nam bilo mogoče razumeti in živine spečati druge naše pridelke kar naravnost brez prekupcev, in pr razna učilja naše št. posebno pa še pridelke zadrug-mlekaric in siraric, in naj bude navedeno to: Mesto Dunaj ima približno poltrugi milijon prebivalcev, to živijo, kar je samo ob sebi umerno, od pridelkov kmetakih rok in njih pridelkov, potrebujejo že na dan na milijone kil raznih živil, vse to pa kupujejo od večjih in manjših kupcev, ki so kupili tudi od drugih in tretjih prekupcev, vsa ta barantija stori toliko nižje cene, bodisi te ali one reči od prvotnih, kar je dobil kmet zanje, podvoji, če ne potroji. Pomislite torej, kako drago mora plačati konsument v daljnem mestu, in kako malo je dobil kmet za svoj pridelok! Kaj je temu vzrok, to že veste!

Vse to vrnilo mi je v roke pero, da v od pomoč temu zlu stavim predlog, da ustanovijo vse zadruga-mlekarice in sirarice na Dunaju najprvo zalogo in prodajo sirovega masla, kuhane masla, smetane, skute, prirejane in sirove, vse to na debelo in na drobno. S tem bi bil torej storjen prvi in velenen korak našega prihodnjega delovanja. Po skuhanih in prepričani naredili bi sčasoma zalogo tudi drugih naših pridelkov, kot živila razne sorte, zrelega in svežega, raznega sadja itd. Govoril sem pred kratkim časom z odličnim Dunajčanom, ravnateljem neke veleobrtni; predlagal sem mu svoje načrte. Isti je rekel, nič boljšega bi si ne mogli želeli Dunajčanje kot tako podjetje, kjer bi bili zagotovljeni, da dobijo naravnost po primerni ceni dobre, sveže in pristne pridelke za njih živila. Tako me je zagotavljal Dunajčan na mojem domu. — Trst in Gradec tudi nista izključena; posebno bil bi Trst kaj dobro mesto za tako podjetje. Bodi mi dovoljeno tukaj navesti le neke malenkosti iz lastne skušnje, kako da se prodaja na Dunaju in pa pri nas. Pri nas prodajajo kmetice sirovo maslo kg po 65—75 kr., to velja na Dunaju kg po 1 gid 20 kr do 1 gid 40 kr.; maslo centrifugirano na Dunaj postavljeno, kupujejo in plačujejo trgovci po 110 gid do 120 gid, kg in prodajajo 190 gid do 2 gid. Pri vsem tem pa ga še trgovci ponarejajo in mešajo z margarinom.

Končno pa bi bilo želeli, da bi imeli kmetake zadruga svojo lastno glavno, kakor imajo n. pr. slovenske poštelnice glavno „Slov. Zadruga“ o kr. kmetijska družba v Ljubljani „Kmetovalca“ itd. Zatorej se enkrat postavim vse kmetake zadruga in njih interese, da določimo areditice in dan glavne skupščine raznih moč ter rešimo:

1) Kako pomagati in posredovati kmeta, da mu bode moči prodajati njegove pridelke, naravnost po normalni ceni brez prekupcev ter ovreči pogubne kartele, ob enem pa zboljšati stanje delavcev;

2) opozoriti vlado in zahtevati od nje, da kupuje v prihodnje vse potrebščine od lastnih državljanov in to naravnost od kmeta, t. j. od kmet. zadrug, posebno kar se tiče potrebnih vojne uprave;

3) da ustanovimo na Dunaju, oziroma v Trstu in Gradcu lastno zadruga skupno zalogo in trgovino sirovega in kuhane masla, sir, raznega sadja, sadja itd.;

4) da določimo, kateri listov da naj v posebni prilogi ali oddelku donata interese naših kmet. zadrug, in

5) o zrušenju sedaj obstoječih zadrug in njih delavnosti.

Članek gg načelniki in pristojni kmetijskih zadrug se vnaprej naprosto, naj blagohotno svoje mnenje in priporočila pišejo vsaj do 15. junija t. l. naoblastu kmet. zadrug v Mili Nedelji pri Ljubljani naslanajo.

A. Muraš.

Politični pregled.

(Avstrijska delegacija.) Dne 25. maja so razpravljali v parlamentarnem odloku avstrijske delegacije o vprašanju pomorščakov. Mladenci dr. Havel je zahteval, naj bi vojna uprava odločila vse, kar pomenjuje nasprotje med ljudstvom in vojsko, in da naj se v vojski strogi kaznijski vsako razdaljenje kake nezgodnosti Duhagat Pom-

mer je povdarjal potrebo nemškega kakor armadnega jezika in priporočal, naj bi se onim, ki so dovršili nižjo gimnazijo ali realko dovolila dveletna vojaška služba. Delegat dr. Kramar je prosvedoval proti nemško-nacionalnemu jeziku. Kozlowski je zahteval, naj bodo vojaške kazenske razprave javne, naj se strogo kaznuje zloraba orožja, ter naj se upoštevajo narodna čuvstva vojakov.

(Popustljivost Čehov.) Povodom potovanja cesarjevega v Prago bodo pokazali Čehi, kako so popustljivi z ozirom na svoje narodne nasprotnike. Praški župan dr. Srb bode pozdravil z ozirom na nemško manjšino cesarja tudi v nemškem jeziku. Potem bodo lahko z večjo opravičenostjo zahtevali v Brnu in Opavi, da se postopa pravično napram Čehom.

(Deželnozborske volitve na Češkem) se bodo vršile v drugi polovici meseca novembra. Novi češki deželni zbor bode imel precej spremenjeno lice, ker utegne zmagati precej agrarcev in ker se pripravlja kompromis med fevdalnim in ustavovernim veleposestvom, katerega bode ustavoverno veleposestvo le sklenilo, ako se mu zagotovi nekaj novih mest v deželni zborni.

(O trozvezi) piše poljski list „Czas“: Zveza z Avstrijo tvori sedaj za Nemčijo neobhodno potrebo, ako noče biti osamljena, kar pomeni za vsako kontinentalno državo pričetek razpada. V sedanjem mednarodnem položaju bi Nemčija razun Avstrije in Italije ne dobila nobene države, ki bi stopila z njo v zvezo. Od strani Rusije, katere najbolj potrebuje in kateri bi v danem slučaju žrtvovala brez odloga vse druge zveze, more pričakovati k večjemu hladno ravnodušnost, da v gotovih slučajih celo nasprotstvo. Nasprotno pa ima Avstro-ogrsko večjo svobodo in lahko boljše izbira v zvezah, ter je torej trozveze nikakor ni smatrati za nenavadno dobroto, ki bi jo bilo treba plačevati z žrtvami na političnem in gospodarskem polju.

(Poljski klub o izgonu Slovanov iz Prusije.) V poljskem klubu se je vršila te dni razprava o izgonu poljskih delavcev iz Prusije. Omenjali so, da sedaj sicer še ni mogoče razdreti trozveze, a zavzemati treba nasproti njej popolno hladno stališče in zahtevati od grofa Goluchowskega, da odločno nastopi proti preganjanju Poljakov. Nek poslanec je govoril o razmerah, ki jih lahko povzroči 100.000 poljskih vojakov v avstrijski in nemški armadi. Zatirani poljski narod, ki niti moliti ne sme v svojem jeziku, se bo naveličal podpirati trozvezo. Poslanec Danielak pa je nasvetoval, naj se poljski poslanci v tem vprašanju zedinijo s češkimi in prično skupno delovanje proti izgonu.

(Srbsko prestolonasledstvo.) Vprašanje glede tega je sedaj v srbskih in drugih političnih krogih na dnevnem redu, ker je sedaj doganjan po izvedencih, da kralj Aleksander ne dobi potomca, in ker so v smislu nove ustave izključene od prestolonasledstva vse stranske črte Obrenovičev. Ko se kralj Aleksander na kakršen koli način umakne s prestola Srbije, bo moral srbski narod zopet voliti svojega kralja.

(V Petrogradu) se snidejo baje v kratkem srbski kralj Aleksander, črnogorski knez Nikola in bolgarski knez Ferdinand. Ako se to uresniči, bo sestanek brez dvoma velikega političnega pomena.

(Preosnova angleške armade.) Angleška spodnja zbornica je te dni odobrila načrt vojnega ministra glede preosnove armade. Ta preosnova pa ne bo temeljita, ker se z njo ne bode doseglo nič drugega, kakor večje število vojakov; o večji izurjenosti in hrabrosti pa ne more biti govora, ker v Angliji poznajo še vedno same prostovoljce, ki jih v slučaju potrebe zbere in pošljejo na bojišče.

(Vojna v Južni Afriki.) Iz angleških poročil ni dobili jasne slike iz bojišča, zakaj ta poročila vedno zamolče za Angleže neugodno iztekle boje in ne navajajo natančno, koliko Angležev je padlo ali bilo ranjenih. Angleške izgube so vedno večje nego se poroča, in sedanj položaj je za nje jako neprijeten. Vojna se mora ali končati, ali pa se mora Angleška pripraviti na dolgo, težko in negotovo novo vojno. A vi

deti je, kakor bi Angleži še ne imeli dovolj izgub; guverner Milner se menda povrne nazaj v Afriko, in s tem so mirovna pogajanja izključena, ker hoče Milner, da se Buri popolnoma uklonijo angleški oblasti. General Kitchener pa je vojske že sit, in bi rad, da se čim prej sklene mir. Prišla je vest, da so Buri dne 2. maja blizu Pretorije Angleže popolnoma pobili. Angleži so imeli 40 mrtvih in 150 ranjenih; 600 Angležev so Buri vjeli.

(Dogodki na Kitajskem.) Grof Waldersee je baje pritrdil nastopnim predlogom kitajskega zastopnika Lihungčanga: Tuje vojaštvo zapusti Peking, čim se kitajski dvor tje povrne; vojaška kitajska policija zasede polagoma okrožje v bližini Pekinga; dovoljeno bo, da 3000 mož kitajskih čet pride v Peking, da bo vzdrževalo red, ko odide tuje vojaštvo. — Waldersee se vrne kmalu na Nemško, in je cesar že odredil, naj se višje poveljstvo v Kitaju razpusti in nemško brodogradništvo vrne domov.

Književnost.

(„Nada“) ima v svoji 10. številki z dne 15. maja t. l. naslednjo vsebino: Nova vremena. — slika iz novega života v Bosni (dalje). Lehi pesem. Džezar Ahmet paša (dalje). Zadnji cenešak — Primorska crtica. De Stendhal (Henry Beyle). Raj brez Adama — Pripovijest iz američanskega života (dalje). Uz bolesnu majku — Pesem. S dalekog istoka — Potopisne crtica (dalje). Slike, književnost, umetnost itd. Ta snopič ima 10 lepih slik priznanih slikarjev. „Nada“ izhaja dvakrat v mesecu ter znaša ce loletna naročnina samo 6 gl. Naroča se pri „Zemaljskom ekonomatu“ v Sarajevu.

(„Prosvjeta“) leposlovni ilustrirani braški list ima v 10. snopiču tole vsebino: Uklet Keko (konec). Ljubica — povest iz ruskega. Križari — historični roman s slikami od H. Sienkiewicza (dalje). Išli smo nekoč — pesem. Iz njemačkoga Zagreba (dalje). Gjuro IV. Zrinski. Padalo je lišče — pesem. Umetnost, književnost itd. Snopič ima 15 slik. Izhaja tudi dvakrat v mesecu za letnih 7 gl. Upravništvo je v Zagrebu, Gajeva ulica broj 7.

(„Vienac“), leposlovni hrvaški list prinaša v zadnji, t. j. 20. številki zopet obilico lepih povesti, pesmi in razprav. „Vienac“ izhaja vsak četrtak za letno ceno 7. gl. Naroča se v „Dionički tiskarni“ v Zagrebu.

Razne stvari.

(Ali naj med jedjo pijemo?) Med jedjo piti mizlo vodo je škodljivo, kajti s tem se že lodec lahko prehladi in tako se prebavljanje ovira. Želodec namreč potrebuje za svoje delovanje do 37 stopinj po R. gorkote, pri čem mu je zlasti težke jedila nemogoče dobro prekuhati. Torej če pijemo pri obedu tri do pet stopinj hladno vodo, posebno še v večji meri, s tem želodec zdatno ohladimo. Nasledek je slabost v želodcu, o kateri marsikdo toži po obedu, brez da bi vedel za pravi vzrok temu. Zatorej se svari sploh precej piti med jedjo, pač pa za uro pozneje, ali pa pozneje. Kar velja tukaj o mrzli vodi, takisto velja tudi o pivu, pač pa nekaj požirkov vina med jedjo prebavljanje jako pospešuje.

(Pokažen želodec, kako ozdravljati?) Če stokrat se prigodi, da se želodec pokvari, bodisi z neprimerno jedjo, še večkrat s pijačo, največkrat pa z nepreviđenim mešanjem obojega. Tako se je že marsikdo prepričal, da mu ne kaže piti ob kratkem vipo in pivu, kar mu je želodec popolno spalo, dočim mu posamezna taka pijača primerno zavžita ni škodovala. Tudi ne velja marsikomu poleg težkih in mastnih jedi piti pivo, kar vse skup želodec težko prebavi. Skušnja seveda neprevidega človeka potem pogosto nauči, česa se mora čuvati, da na novo zopet ne oboli. Razum čuvanja pri tem pa so dobra pri rokah tudi primerna zdravila, da so za časa pri roki. Ko čuti od jedi preobložen želodec, pomaga (ako ni druge bolezni zraven) svež napravljene hren, katerega kislina pomaga želodcu mastne jedi prekuhati. To pa le, če je želodec drugače zdrav in trden. Če je pa ta slaboten, velja premeriti čim za dristejo, kateri naj bi bil vedno pri roki. Temu ob ednem pa mora biti tudi mešana juha, goveja ali kurja. Zlasti zadnja najboljša deluje v želodcu. Če pa takšna dristeja ni dosegla vsaj v ednem dnevu svojega učinka, je znamenje, da so kraven želodca še druge bolezni, na kar treba hitro poklicati dobrega zdravnika. Za bolehen in slab želodec pa je „cće“

Kneipp svetoval med drugim še posebno v pristnem žganju namočen pehin, kolmaž, zlasti pa še encijan. Tega naj vzame bolehlavi človek v jutro na tešče par požirkov, seveda le nekaj kapljic. Ako pa čuti kako slabost v želodcu, naj takoj vzame za kavino žlico, če ne pomaga, pa še eno. Tako tudi, ko bi človek od slabost želodca že omedlel, naj se mu dá tega zdravila, pa bode bolje. Zlasti svetuje on na potovanje, kjer človek največkrat dobi zastarano, pre ali slabo kuhano jedila, vzeti seboj stekleničico take „tinkture“ v morebitno porabo kot zdravilo sebi ali drugim.

Loterijske številke.

Trst dne 25. maja 1901: 11 18 33 10 52
Linc „ „ „ 80 17 76 68 34

Poslano.

Janez Veninšek je mene pri visokem c. kr. deželnem šol svetu v Gradcu vabil, da ne i polnujem stanovskih svojih dolžnosti. Vseled tega sem bil prisiljen proti njemu vložit tožbo radi obrekovanja. Pri obravnavi v Gornjemgradu dne 23. maja pa je izjavil dotičnik, da niti ne ve, kaj in kje je dež. a svet in da so sploh v ovadbi navedene stvari popolnoma neresnične, na katere on niti vedel ni, kajti nemško pisane ovadbe ni pisal sam, temveč je isto le podpisal. Da bi se izognil zaporu, je vse pred c. kr. sodiščem prekladal ter je mene v navzočnosti gg. Franca Kocbeka in Franca Sarba, katere sta oba udeležena šol sveta, prosil odpuščen. Plačal je pa tudi tožbine stroške in je dal še 10 K za šolsko knjižnico v Mozirju. Vseled vsega tega sem jaz od tožbe odstopil. Na vprašanje, kdo mu je dotično ovadbo sestavil, je odgovoril, da mu je strogo prepovedano, to povedati. Kdor pa prebalsne naše ravnanje pozna, ti-stemu morebiti ne bo težko uganiti, kdo je pravi povzročitelj vsega tega. Bodi si pa še kdorkoli, toliko se mora reči, da je naravnost neodpustljivo, da se ubogo in lerassodno ljudstvo na tak črta vse podeli način zlorablja, in da se mu v kljub temu, da je še čisto izmoleno, in da denar silno težko prihrani, kakor je Janez Veninšek sam pri sodnji toževal, napravljajo tako nepotrebitni stroški. Ijudje, ki kaj takega storiti zamorejo, so pač vsakomur sprideni ničvrednosti. Ta slučaj pa bodi vsakomur v svarilo, da se bo vedel čuvati in varovati tako grdi, ostudni in brezvestni zapeljivci.

Mozirje, dne 25. maja 1901.

Franz Praprotnik, nadučitelj.

ZAHVALA.

Za došle nam vsestranske dokaze srčnega sočutja povodom smrti našega iskreno ljubljenega brata, oziroma svaka in strica, gosпода

Ljudevita Hudovernik-a

stolnega vik in stolnega kapelnika v Mariboru izrekamo iskreno našo srčno zahvalo.

Osobito pa se zahvaljujem v svojem in vseh sorodnikov imenu prevzajemnemu g. knezskofo dr. Napotniku, kateri je blagovolil opraviti mrtvaške molitve, preč. g. stol. župniku Bohincu, ki je vodil spreved, čast njegovim gg. kolegom in vsem drugim gg. duhovnikom in bogoslovcem lavantinske škotije, ki so se udeležili v tako obilnem številu njegovega spreveda. Zahvaljujem se nadalje gg. uradnikom okraj glavarstva, g. županu Nagy-u in g. podžupanu Schmidereju, gg. častnikom mariborske garnizije, gg. uradnikom c. kr. okrožnega in okrajnega sodišča, na čelu jim g. c. kr. dvornemu svetniku in predsedniku Orlatorierju, g. višjemu ravnatelju kaznilnice, g. predstojnika c. kr. finančne direkcije in nje uradnikom, gg. uradnikom davčnega urada in vsem p. n. društvom in korporacijam, kakor tudi p. n. prebivalcem mariborskega mesta, kateri so nepozabljivega nam rajnega spremili k zadnjemu počitku in vsem darovateljem krasnih vencev.

Končno pa se še posebej zahvaljujem vsem društvom cecilijanskega društva za gniljivo in srce pretresujoče petje pri grobn tancega. Bog plati!

V Kostanjevici, dne 25. majnika 1901.

Aleksander Hudovernik,
c. kr. notar.

(207) 1

Vožne karte in tovarni listi v

AMERIKO
Kralj. belgijski poštni parnik.

Red Star Linie in Antverpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od via c. kr. avstrijske vlade.
Pojaanila daje Red Star Linie, Dunaj IV.
Wienburggürtel 20 ali pa

Julij Popper, Südbahnstr. Nr. 2, Innsbruck.

Otročje vozičke za ležati in sedeti, kakor drugo pleteno blago, košarice, različne kovčge in torbice

priporoča po nizkih cenah
Peter Kostič v Celju.

Zgubil ali zaletel

se je moj lovski pes, ki čuje na ime „Hektor“, barve je bele z velikimi rjavimi pikami. Oseba, ki mi pošlje ali pripelje psa nazaj, dobi 5 gl. (205) 1
Ferd. Roš, župan, Trbovlje.

Žimniak

da prav po ceni v najem vso letošnjo konožjo z otavo ali tudi brez; trava je več noma sladka. (208) 4-1

Trgovina mešanega blaga

v bližini Celja, na prav dobrem kraju, je radi d-užinskih razmer prav ceno za par sto goldinarjev prodati. Najemnina prostorov nizka. Več pove upravnštvo našega lista. (204)

Prva tržaška razpošiljatev na deželo

France Mirt, Trst

priporoča najgerkeje p. n. slovenskemu občinstvu svojo zalogo kave, riža, južnega sadja, olja, čaja, čokolade, konserv, rib, sira, vina namiznega in za desert itd. Blago se razpošilja po železnici v količnikih od najmanj 30 kg. vsebine sestavljene iz edne ali pa iz več vrst blaga kakor tudi v poštinih količnikih od 4 1/2 kg. vsebine.

Vožnino in embalažo plača pošiljatelj.

Poštni količki (4 1/2 kg. vsebine franko).

Kava		K
Santos I. izbran količ 4 1/2 kg. stane		11 40
Santos II.		10 40
Java zelena		12 20
Java gold.		15 58
Ceylon I.		14 21
Ceyl. Perl.		15 60
Kuba I.		16 15
Portorico ext.		15 20
Mokka prava arab.		16 15

Riž		K
Karolina		3 80
Ostiglia glace		3 40
Japonski		2 72

v zabojčkih s kositarjevo posodo [Schraubenverschluss.]

Olje		K
Nizza extra zabojček 4 kg. vsebine		7 56
Genoa		7 56
Aixer		7 40
Jedilno		5 80

Vino (Desert.)		K
Marsala sodček 4 lit. vsebine stane		10 —
Malaga		14 60
Lacrimae Christi		16 40
Madera sodček		14 80
Cipro		13 20

Oranče		K
Mesina v košaricah 30-32 komadov		3 20
Mesina krvave		3 60
Limone		2 80

Milo (Spremitura)		K
najboljše za britev, toaletno in fino perilo zabojček 4 1/2 kg. vsebine		4 50

Virh		K
Naturel količ. 4 1/2 kg. vsebine		5 80
Lacrima		6 70
Izbran		9 50

Častitim g. duhovnikom priporoča posebno svojo zalogo virha kakor tudi olja in dušice za večno luč ter si usoja izvršiti č. naročbe z nemudno in natančno posrežbo.

Obširnej ceniki se po želji razpošiljajo brezplačno. Spoštovanjem udani

(188) 10-3

France Mirt.

Resnoba ženitna ponudba.

Trgovec v najlepših letih, priden in varčen želi se z gospodično v starosti 20-25 let iz Spod. Stajarskega poročiti. Dopisal pod „C. L. 1200“ na upravnštvo „Domovine“ s prilogo slike. Prednost imajo v trgovini izobražene. (209)

Kupujte le dvakrat žgani pristni

kranjski brinovec

od Franca Cvek-a, Kamnik (Kranjsko). (194) 5-2

(206)

Trije biki

3-1

za plemo, 15, 18 in 20 mesecev stari, muredoljškega plemena, čudovito lepi in veliki, so že premirani, se oddajo po ceni, kjer okrajni zastop po 150 K v kupčijo priloži. Za pogledati so pa v graščini Frajenberg (Kristinenhof) pri Celju.

Prodajalka

ki more kavcijo položiti in je pridna, se sprejme v trgo vino mešanega

blaga na Spod. Stajarskem z dobrim plačilom. Ponudbe pod „Prodajalka-12“ na upravnštvo „Domovine“ s prilogo slike. (210) 1

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s povzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante. (211)

Ženitev!

Mladenič star 23 let, lastnik 15.000—18.000 gl. vrednega posestva, želi radi pomanjkanja znanja tem potom od 18 do 23 let stare neveste, katere naj bi imela 5.000 do 8.000 gl. premoženja v denarju. Samostalne in pa take, ki so maj nekoliko izobražene in imajo prednost, če tudi imajo manj premoženja. Na osebno lepoto se ne gleda veliko, pač pa na dobro srce in moralčno odnosa. Ponudbe v zaprtih pisnih (ako mogoče s sliko) naj se pošiljajo pod šifro „Lepa bodočnost“ na upravnštvo „Domovine“ v Celju. (203) 2-2

Dva vinograda

sta po ugodni ceni naprodaj, vsaki po 5 oralov velik, na lepi solnčni legi v Dobrežicah v kozjanskem okraju.

K vinogradom spada tudi ena hiša in klet ter 7 močnih sodov po 10—12 pojovnjakov.

Proda se iz lastnega nagiba. Kupci blagovolijo vprašati pri lastniku Albinu Kolarič-u v Št. Lorencu, pošta Št. Pavel pri Preboldu. (190) 6-4

UČENEC

ki je dovršil z dobrim uspehom večrazredno ljudsko šolo, ki je zmožen slovenskega in nemškega jezika in je sin poštenih roditeljev, se sprejme pod ugodnimi pogoji takoj v trgovino z mešanim blagom Mihaela Serpa-a v Rušah pri Mariboru. (194) 3-2

Vsaka gospodinja in mati

se mora blagrovati, katere rabi z ozirom na zdravje, varčnost in dobri okus Kathreiner-Kneippovo sladno kavo (pristno samo v znanih izvornih zavitkih).

Naznanilo.

Dovoljujem si slavnemu občinstvu naznanjati, da sem otvoril svoj na novo prenovljeni, senčni vrt in kegljišče.

Postregel bom s vedno svežim pivom, naravnimi vini in dobro kuhinjo.

Se priporočam za mnogobrojni obisk s spoštovanjem

Martin Antloga, gostinčar
(203) 3-2 Spodnja Hudinja št. 13.

Svoji k svojim!

ANTON KOLENC

trgovca v Celju

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“

priporoča čistiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega **špecerijskega blaga**

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Naznanjam, da kupujem tudi letos, kakor vsako leto vsakovrstne cvetke, rastline in koreninice lepo v senci posušene, da lepo zeleno barvo obdrže, po najvišjih cenah. Kakor: bezgovo gobo, kamilico, tisočrožo, malino šupo, lipovo cvetje, sploh vse rastline, cvetke in koreninice; tudi kupim vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme in ržene rožičke. Ob času vsake sadje, vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzemem tudi še risol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jabolka in kuretinke. Kupim tudi suhe gobe, orehe, češnje, bruske, itd., vse po najvišjih cenah.

Nadalje kupujem

predivo; jabolka

risol, vsake vrste laneno seme itd., itd.

Svoji k svojim!

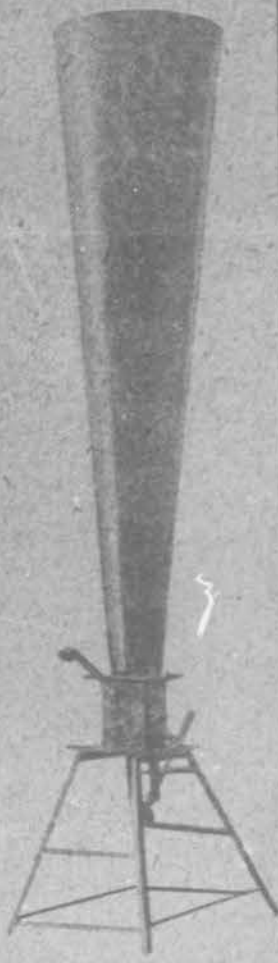
Ivan Rebek

(195) 52

ključalnicaški mojster v Celju, Poljske ulice števil. 14

prporoča svoje najnovejše, najboljše in najvarnejše

možnarje za streljanje proti toči.

Na debelo. * Na drobno.

Postrežba točna. * Cene nizke.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12

Za stavbeno sezono vse stavbene potrebsčine v največji meri.

Opozarja na svojo veliko zalogo traverz, vodovodnih cevi, izdelkov iz kameščin, kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavebnih in pohištvenih okovov, samokolnic, raznega rokodelskega orodja, kuhinjske priprave, štedilnikov itd.

Velika zaloga poljedelskih in vinorejskih strojev, raznovrstnih sesalov za vodnjake in kletarstvo.

Pozor gg. kovači! V večjo udebnost svojih cenj. odjemalcev omislil sem si stroj za osločanje kolesnih šin, katerega se zamorejo isti v mojem skladišču vedno posluževati.

Za čas košnje priporočam svoje

izvrstne kose iz najfinejšega jekla

ter vsakovrstne brusne kamne.

Za kose se jamči!

IVAN SCHINDLER

Dunaj, III. Erdbergstrasse št. 12.

razpošilja gratis in franco kataloge v slovenskem jeziku s več kakor 400 slikami o vseh vrstah aparatov za stroje, potrebnih predmetih za kmetijstvo, vinarstvo, za obrtno in gospodarske namene.

Cene nižje kakor drugod.

Za reelno postrežbo se garantira.

Ugodni plačilni pogoji.

Solidne zastopnike se išče.

IVAN SCHINDLER

ces. kralj.

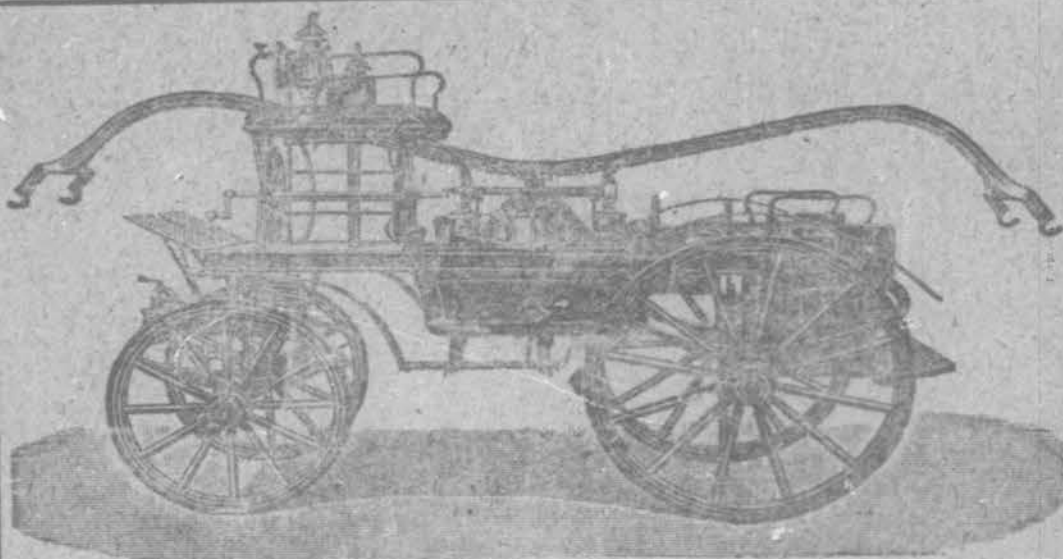
(161)

privilegirani lastnik

Dunaj, III. Erdbergstr. štey. 12.

Na slovenska vprašanja se odgovarja slovensko.

Svoji k svojim!

Podružnica Zagreb.

C. i kr. priv. tvornica

brizgalnic, cevi in

kmetijskega orodja

R. A. SMEKAL

v Čechu na Moravskem
podružnica Zagreb
nudi sl. gasil. društvom
brizgalnice vsake vrste s
patentom proti zmrazitvi
cevi in opreme. Posest-
nikom kmetijske stroje
ter peronospora-škropil-
nice, slednje po 22 kron
komad franko vsaka
pošta. Pisčila tudi na
obroke. Prekupcem ana-
ten rabat.

Zacherlin

pomaga izbornu kot nedo-
sežen uničevalec mrčesa.

Celje: Traut in Stenz Franz Pečnik Alonzi Walland Viktor Weger Milan Hudevar Jos. Puanetz Jos. Malt Friderik Jakovitsch Fr. Riedlaw Karel Gola, lekarna Fran Zaugg	Celje: Anton Kolenc M. Rauscher lekarna Josef Sauer Anton Toplak W. Wratich Anton Feyer Dobner: Jos. Sikovik Brasovce: Ant. Plaskan Josef Pauer Gamlisko: I. Dvorak Fran Gukala	Vojnik: Fr. Zotti Hrastnik: Alojz Hamerlein Kunsmann dravica Josip Wink Ljubno: Fr. X. Petek Janek Filipič Sevnica: A. Falek S. P. Senik Ludvik Smole Zvonko & Gump Ter Lemberg: Franc Zapandl	Lasko: Andrej Klobučer Karl Horvath Kupčija dravica Planina: Lud. Schönbauer F. Wambrechtammer Gornji grad: Jakob Bala Ferd. Irzma A. P. Kautendorfer Anton Schwaib Karel Sina Novi je: Leopold Vukli	Pristava: Marija Suppanz And. Suppanz Brčlico: Fran Mathias Fran Varice Adalb. Gledbočnik Fran Krtin J. F. Schescherko St. Jurij ob Tab.: Fr. Plaskan St. Lovrenc: Kisa Turin Smarje: Josip Wagner Janek Lischitz	St. Pavi: Norbert Zanier Kunsmann dravica Trbovlje: J. M. Krammer Fran Polak Rob. Stenowitz Janek Müller Janek Zolotnik Ivan Novak Videm: Anton Jaklin Karl Tschler Konjice: Fr. Kupaik
---	--	--	---	--	---

Lastnina in tisk D. Hribarja v Celju.

Odgovoren za tisk Ivan Spindler.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ante Beg.